

תרצה איננה

גיל 80



לא חלפו ימי השבעה מאז פטירתו של ארתור ושוב התאספנו כאן בכדי לחלוק כבוד אחרון. ושוב התאספנו בכדי לנסות ליטול חלק בצערם של בני המשפחה.

אכן גדלה שורת הקברים שלנו, גדלה והולכת.

תרצה נעקרה מתוכנו לאחר קרב ממושך ואכזרי במחלה הממארת שקננה בתוכה. במאבק עם מחלתה נתגלו לנו קוי אופי מיוחדים במינם. נהוג בארץ להעלים מידיעת החולים את העובדה כי המחלה קנתה שבייתה בגופם, אך תרצה ידעה על מחלתה מזה שנים מספר. מאז קבעו הרופאים כי עליה לעבר את הנתוח הראשון, היא ידעה כי הנה המות נצב בפתח.

הברואים בגופם עומדים לא אחת נבוכים ושואלים את עצמם כיצד

לשוחח עם חברים היודע בודאות את הצפוי לו. תרצה סיועה בכך לכולנו. היא לא התאווננה לא גלתה כלפי חוק את מכאובי ליבה, אלא חיתה את חיי היום יום כחבר מהשורה. אפילו נשלה על עצמה תפקידים המחייבים התדיינות מתמדת עם חברים בזרמות של רהוט דירה ורשום הסקר, גלתה סקרנות לגבי המתרחש בחיי החברה והמשק הביעה דעות וקבעה עמדות. ובכך הסירה על חיק בשיחה בינה לבין זולתה.

בכל המגעים שהיו לי עמה בחדשים האחרונים, כאשר בקשתי לדעת

אם יש ביכולתי לסיוע בידה כמזכיר הפנים היא תמיד השיבה לי: נבריא נחזור לעבודה, הכל יהיה בסדר ולא נסטה להציג כלפי את סימן השאלה הגדול שהעסיק, ודאי, את ליבה ומוחה. יתכן שמצוירים בתוכנו בודדים, קרובים שבקרובים, אשר כלפיהם נהגה ביותר גילוי, אך כלפיהם כל שאר ידידיה נהגה כאילו אין המות אורב לפתח ובכך

התורה מלך הברואים את המוסר העומדת ברוחיה היתה...

מיוחדים, שכן יוסף עובד שעות רבות והיא עלולה להמצא ערבים רבים
בודדה. תגובתה היתה שמחה פשוטה וטבעית, כאילו אין בהצעה משהו
מיוחד; "בבקשה, כאשר אחלים נחזיר את הדברים למקומם."

אלה הם פכים קטנים ממאבקה הממושך של תרצה. למדנו ממנה
בעקיפין ובמישרין כיצד לחיות בענווה ובצניעות כאשר המות אורב
בפתח.

אמש היא נעקרה מאתנו. אבדה לנו חברה יקרה.

ת.ג.צ.ג.ה

מאיר זרמי

דברים ליד הקבר

ד' בשבט תש"ל

* *

אנו החיים יחד שנים רבות ויש לנו כל הזמן הדרוש לפגישה
ולשיחה ואלפי הזדמנויות להכיר זה את זה - ולפתע מתברר לנו כי
לא נצלנו את שעות הכושר ואיחרנו.

לעתים נראית לנו הקרבה שבחינו מכבידה מדי. "מה עוד נוכל
לשמוע מזה או ללמוד מזו - הרי יודעים אנו כל תגובה וכל משפט
בטרם נהיו." אך אין אמת בטענה זו. כה קרובים אנו זה לזה וכה
מרוחקים אחד מרעהו.

יש ונרקמת בינינו שיחה ואינה מסתיימת, דו-שיח שהתחיל ולא
הטפקנו להשלים אותו.

שיחה כזו ניהלתי עם תרצה, בתקופות שונות, בבית ובנכר, משך
תקופת חיים. חש אנו כי השיחה לא הושלמה ועתה לא תושלם לעולם.

בעיני רוחי רואה אני את תרצה המורדת, התוססת, הלוחמת, בעלת
המזג החם והחיוני, מלאת חיים ובלתי משלימה. והנה הכרנוה
ממושמצת, נוחה לכל, צנועה, שקטה, מחוייכת בטבלה ומקבלת דין
באהבה. מה ידענו על הנעשה בלבה?

תרצה באה אלינו ללא שפה - לא העברית ולא הגרמנית שהיתה
שגורה אז בפי רבים. רקע חירה היה שונה משלנו; לא חנויכת
תנועת נוער, ללא הכנה לחיי קבוצה וחברה, לאחר משבר ראשון בחייה
הבוגרים, מנותקת בן לילה מן העבר בעקבות מלחמת העולם.

וזו תרצה שהפכה מורה לעברית, מחנכת ומטפלת בנוער, שותפה

זוכר אני את תרצה בתום המלחמה מבקשת את בנה הכור, יוצאת
לבולגריה אחרת, נאבקת על בואו ארצה.
זוכר אני את תרצה נאבקת על בואה של אחותה הבודדת בארגנטינה,
יוצרת בית למשפחתה אצלנו ואנו שמחים עמה.
ביתה של תרצה ביתה הוא, וביתה אינו מנותק אף פעם מביתנו
המשותף. אישיותה החזקה מטביעה חותמה ומנצחת מחלתה.
שנים כה רבות חיינו יחד ועדיין נותר כה הרבה לגלות, לשוחח
ולהבין.
מאושר אני כי זכיתי לשוחח עמה עוד פעם אחת בשבוע האחרון.
ובשיחה אחרונה זו כבר לא היתה יכולה לדבר יצאתי את ביתה מזועזע
וחשתי כי תם ולא נשלם.
לבי עם יוסף, נעמי וארנון.
היו שלום, תרצה.

עקיבא

* * *

ליוסף ולחברי מעין צבי,
בתדהמה ובצעד קראתי על מותה של תרצה ז"ל. קשה להשלים עם
הידיעה המרה שתרצה איננה עוד.
עבדתי עם תרצה מספר שנים בבית האחד. היא גם החליפה אותי
בתפקידי לאחר שובי למשק. למדתי להכירה כאשה בעלת השכלה רחבה,
אמיצה ונעימת שיחה והליכות עם הבריות, - תכונות יקרות שאפשרו
לה ללמוד בכבוד ולמלא בהצלחה את תפקידה בשטח הארגון והמנהלה
בבית התנועה לגבי העובדים בבית וכלפי החברים הפעילים בתנועה
כאחד.
נפגשתי עם תרצה גם לאחר טיורי את עבודתי באחד ולאחרונה
פגשתיה בקבוצתי - גניגד - לרגל ביקורה בעיני חינוך משפחתיים.
שוב אופטימית, מלאת חיוכים ונעימה כדרכה...
תנחומי הכנים לכם, חברי מעין, ולמשפחת גורס.